

دوره هفتم تقنینیه

جلسه	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره
۶۸		۶۸
تاریخ تأسیس آذر	مندرجات	قیمه اشراك
۱۳۰۵	فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی	اطلا ایران سالیانه ده تومان
جلسه پنجاه و نه	خواهد بود	خارجاً دو آذده تومان
مهر ماه ۱۳۰۸	پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود	قیمه تك شماره
مطابق ۲۹ ربیع الثاني	مطبوعه مجلس	يك قران
۱۳۴۸		

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۱۱ مهر ماه ۱۳۰۸ * (۲۹ ربیع الثانی ۱۳۴۸)

فهرست مذاکرات

- (۱) تصویب صورت مجلس
- (۲) تصویب دوازده فقره خبر مرخصی
- (۳) تصویب لایحه اعضایه اعتبار جهت کرایه منزل معالین فرانسوی
- (۴) تصویب لایحه زمین تکلیف مستخدمین نظمی
- (۵) تصویب لایحه انتخاب کسری محصلین فنون راه آهن از بین محصلین مقیم اروپا
- (۶) شور دوم مقاوله نامه بین ایران و اتحاد چاهبر شوروی
- (۷) تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر عدلیه
- (۸) تصویب پرداخت پنجاه هزار تومان به طلبه پست دریا
- (۹) اعتبار کمک خرج محصلین دارالعلمین
- (۱۰) دستور و موقع جلسه بعد .. ختم جلسه

مجلس یکساعت و نیم قبل از ظهر ریاست آقای دادگر تشکیل گردید

(۱ - تصویب صورت مجلس)

صورت مجلس روز یکشنبه ۷ مهر ماه را آقای مؤید احمدی (مذشی) قرائت نمودند * *

رئیس - در صورت مجلس مخالفی نیست ؟
رئیس - صورت مجلس تصویب شد . چند فقره خبر
(گفته شد .. خبر)
از طرف کسریون عرض و مرخصی رسیده است قرائت میشود.

عین مذاکرات مشروح حصص و هشتمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اعضای غائبین که در ضمن صورت مجلس خوانده شده است : غائبین با اجازه جلسه ۶۷ .. آقایان : محمود رضا .. فراگوزلو ..
 آشتیانی .. اعظم زنگنه .. هراز .. لرستانی .. حاج سید محمود .. ارباب کیخسرو .. تیمورتاش
 غائبین بی اجازه جلسه ۶۷ .. آقایان : میرزا حسنخان وثوق .. دکتر طاهری .. بوشهری .. مسعود .. فرخی .. آصف ..
 قزاقده سبزواری .. رحیم زاده .. قوام .. حاج رحیم آقا .. ظفری .. میرزا ابوالفضل .. حاج حسین آقا مهدوی .. شیخعلی مدرس ..
 حاج حسن آقا ملک .. حاج غلامحسین ملک
 دیر آمدگان با اجازه جلسه ۶۷ .. آقایان : خطیبی .. اسدی
 دیر آمدگان بی اجازه جلسه ۶۷ .. آقایان : دبستانی .. بیات ..
 غائبین با اجازه جلسه ۶۶ - آقایان : فراگوزلو - آشتیانی - اعظم زنگنه - لرستانی - حاج سید محمود - ارباب کیخسرو - تیمورتاش ..
 غائبین بی اجازه جلسه ۶۶ - آقایان : وهاب زاده - عبدالحسین خان دیبا - میرزا حسنخان وثوق - دکتر طاهری -
 دالر - بوشهری - غلامحسین میرزا مسعود - آصف - آقا زاده سبزواری - رحیم زاده - قوام - حاج رحیم آقا - ظفری -
 میرزا ابوالفضل - حاج حسین آقا مهدوی - شیخ علی مدرس - حاج حسن آقا ملک .. حاج غلامحسین ملک

(۲ -- تصویب دوازده فقره مرخصی)
 (بدو خبر مرخصی آقای رفیع این قسم قرائت شد)
 آقای حاجی آقا رضا رفیع نماینده محترم تقاضای ۴۰ روز مرخصی از تاریخ حرکت نموده کمیسیون با تصویب مرخصی نماینده محترم موافق خبر آن را تقدیم میدارد.
 رئیس - آقای ملک مدنی
 ملک مدنی - موافقم
 رئیس - آقای روحی
 روحی - موافقم
 رئیس - آقای شریعت زاده
 شریعت زاده - موافقم
 رئیس - مخالفی ندارد ؟
 (گفتند - خبر)
 رئیس - رأی میگیریم . موافقین با خبر مرخصی آقای رفیع قیام فرمایند .
 (اکثر برخاستند)
 رئیس - تصویب شد .
 رئیس - تصویب شد . خبر دیگر .
 (بشرح آتی قرائت شد)
 آقای بیات ماکوئی نماینده محترم برای اصلاح امورات محلی تقاضای ۴۵ روز مرخصی از بیستم مهر نموده کمیسیون با تصویب مرخصی مزبور موافق و خبر آن را تقدیم میدارد .
 رئیس - آقای ملک مدنی
 خطیبی -- مخالفی ندارد
 ملک مدنی -- موافقم .
 رئیس -- مخالفی ندارد ؟
 (گفتند - خبر)
 رئیس - موافقین با خبر مرخصی آقای بیات ماکوئی

قیام فرمایند .
 (اغلب برخاستند)
 رئیس - تصویب شد
 (خبر مرخصی آقای محمد ولی میرزا اینقسم قرائت گردید)
 آقای محمد ولی میرزا نماینده محترم تقاضای بیست روز مرخصی از روز حرکت نموده کمیسیون با مرخصی مزبور موافق و اینک خبر آن را تقدیم میدارد .
 رئیس - آقای ملک مدنی
 ملک مدنی -- موافقم
 رئیس -- آقای آقا سید یعقوب
 آقا سید یعقوب - عرضی ندارم
 رئیس -- مخالفی ندارد ؟ (اظهاری نشد)
 رئیس - رای میگیریم . موافقین با مرخصی آقای محمد ولی میرزا قیام فرمایند .
 (اکثر برخاستند)
 رئیس - تصویب شد .
 (خبر مرخصی آقای طباطبائی وکیل بشرح ذیل خوانده شد)
 آقای طباطبائی وکیل نماینده محترم برای رسیدگی بامور محلی تقاضای يك ماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده کمیسیون با تصویب مرخصی مزبور موافق و اینک خبر آن تقدیم میشود
 رئیس - موافقین با مرخصی آقای طباطبائی وکیل قیام فرمایند .
 (جمع کثیری قیام نمودند)
 رئیس -- تصویب شد . خبر مرخصی آقای فرشچی
 (بشرح ذیل قرائت شد)
 آقای فرشچی نماینده محترم برای باره امور محلی تقاضای يك ماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده کمیسیون با مرخصی نماینده محترم موافقت نموده و خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - موافقین با این خبر قیام فرمایند
 (اکثر برخاستند)
 رئیس - تصویب شد . خبر مرخصی آقای صادقی
 (این قسم قرائت شد)
 آقای صادقی نماینده محترم برای رسیدگی بامور محلی تقاضای يك ماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده کمیسیون با مرخصی مزبور موافق و خبر آن را تقدیم میدارد .
 رئیس - موافقین قیام فرمایند .
 (عده برخاستند)
 رئیس - تصویب شد .
 (خبر مرخصی آقای حاجی آقا حسین زنجالی این قسم)
 (خوانده شد)
 آقای حاج آقا حسین زنجالی بواسطه کسالت تقاضای ۱۴ روز مرخصی از ۱۲ شهریور نموده کمیسیون با تقاضای نماینده محترم موافق و خبر آن تقدیم میشود .
 رئیس - آقایان موافقین با این خبر قیام نمایند .
 (جمعی برخاستند)
 رئیس - اکثریت است . تصویب شد . خبر مرخصی آقای مفتی .
 (بشرح آتی خوانده شد)
 آقای مفتی نماینده محترم تقاضای يك ماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده کمیسیون با تصویب مرخصی نماینده محترم موافقت نموده خبر آن را تقدیم میدارد .
 رئیس - آقای کازرونی مخالفید ؟
 کازرونی -- بنده اصلا با مرخصی ایشان و دیگران ...
 عده از نمایندگان - آقا قدری بلند تر . . .
 کازرونی -- مخالفی ندارم لکن خواستم استدعا کنم اگر ممکن است وقانون اجازه میدهد يك لایحه بیاورند که مریک از آقایان نمایندگان هروقت بخوانند بروند و بیابند آزاد باشند

دو سه نفر از نمایندگان (بطور همهمه) - حالا هم آزادند . نظامنامه مرخصی را معین کرده است .
 (صدای زنگ رئیس)
 کازرونی -- اجازه بفرمایید - تا از تکرار این قبیل مسائل در مجلس راحت بشوم و الا هر روز يك مقدار زیادی مرخصی آوردن و مام قیام و قعود بکنیم و تذکرش در مجلس گمان میکنم چندان تهریفی نداشته باشد .
 رئیس -- لازمست برای استحضار آقا (چوت عده زیادی از مرخصی ها خوانده میشود) باطلاع آقا برسانم این مرخصی ها برای ابناء تکالیف وطنی است آقایان که میروند بر مرخصی برای نقض و تنفس میروند (صحیح است) میروند برای حوائج محلی و يك گونه حوائج و مسائلی که امروز ضرورت و احتیاج ایجاد کرده است (صحیح است) بنا بر این نظر آقا از این بابت تکرار نباشد (صحیح است) موافقین با این خبر قیام فرمایند .
 (اغلب نمایندگان قیام نمودند)
 رئیس -- تصویب شد . خبر مرخصی آقای حیدری
 (این قسم خوانده شد)
 آقای حیدری نماینده محترم تقاضای ۴۰ روز مرخصی از ۱۶ مهر نموده کمیسیون با مرخصی نماینده محترم موافق و خبر آن تقدیم میشود .
 رئیس -- موافقین با مرخصی آقای حیدری قیام فرمایند .
 (اکثر قیام کردند)
 رئیس - تصویب شد .
 (خبر مرخصی آقای مولوی این قسم قرائت شد)
 آقای مولوی نماینده محترم تقاضای يك ماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده کمیسیون با تصویب مرخصی مزبور موافق و اینک خبر آن تقدیم میشود .
 رئیس -- موافقین با این مرخصی قیام فرمایند .

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد .

(خبر مرخصی آقای حبیبی بشرح آتی قرائت گردید)

آقای حبیبی نماینده محترم تقاضای یکماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده کبسیون با مرخصی نماینده محترم موافقت نموده و خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - آقایان موافقتین قیام فرمایند .

(جمع کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . مرخصی دیگر

(این قسم قرائت شد)

آقای مصدق جهانشاهی نماینده محترم تقاضای یک ماه مرخصی از ۱۳ مهر نموده کبسیون با مرخصی ایشان موافقت نموده و اینک خبر آن تقدیم میشود .

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده عرض این است که خوب

هفت هشت تا مرخصی آمد و تصویب شد بنده هم با هیچ مرخصی مخالفت نکردم و سکوت کردم به بیستم بکجا منتهی میشود ولی حالا میترسم و می بینم اگر سکوت کنم اینقدر مرخصی خواهد آمد که مجلس از اکثریت بیفتد خوب در یک روز هفت هشت مرخصی تصویب شده و هیچ کدام هم عشر حقوقشان را بجهت بک محل های صحیحی قرار ندادند بوی فقرای امور خیریه با یک مریضخانه هیچ . هفت هشت مرخصی آمد و پشت سر هم تصویب شد و تمام آقایان هم رأی دادند بنده هیچ تکلفم حالا هم می بینم عنقریب مجلس از اکثریت می افتد و بنده نتوانستم دیگر صبر کنم آیا سزاوار است که این قدر مرخصی داده شود ؟ اگر سزاوار است که هیچ و اگر سزاوار نیست ندهند و بس است دیگر .

رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده تصور میکنم همانطور که حضرت آقای

فیروز آبادی فرمودند که مخالفت نکردند خوب بود این یکی را هم مخالفت نمی کردند که مناعت عدم مخالفت شان بیشتر بشود چیزی که هست آقا تصور میکردند که ممکن است مجلس از اکثریت بیفتد در صورتیکه در آن نابلوی که آقا ملاحظه می فرمایید در جلوی روی نان نوشته شده است عده حاضرین یک صد و چهارده نفر و با مرخصی بیست نفر سی نفر هم مجلس از اکثریت نمی افتد و این آقایان هم میروند با آن تذکری که آقای رئیس دادند برای یک امور وطنی و حوائج محلی میروند برای آب و هوا تغییر دادن و خوشگذرانی نمیروند آقا هم خیریت همانطور که در آن چند مرخصی اولی مخالفت نکردند در این یکی هم مخالفت نفرمایند بلکه می خواهم از ایشان استدعا کنم من بعدش را هم مخالفت نفرمایند .

رئیس - موافقتین با مرخصی آقای مصدق جهانشاهی قیام فرمایند .

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . پیشنهادهای آقای اعتبار رسید

است قرائت میشود

(۳ - تصویب لایحه اضافه اعتبار جهت کرایه)

(منزل معلمین فرانسوی)

(این قسم قرائت شد)

مقام رفیع ریاست محترم مجلس شورای ملی دامت شوکتها پیشنهاد می کنم نسبت بلا لایحه وزارت معارف راچ به معلمین که در جلسه قبل بلا تکلیف ماند تجدید رأی شود . اعتبار

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - یک اصل بین ما و دولت محفوظ است که کلیه لوائح را دولت تکلف است قبلاً بفراکسیون بیاورد پس از آنکه در فراکسیون نظر اشخاصی که ذی نظر هستند در لایحه منظور جلب شد و موافقت اکثریت حاصل شد آن موضوع با آن لایحه را تقدیم مجلس نمایند . لایحه وزارت معارف (همین لایحه که بنده در پیش نهادم ذکر کردم) که در جلسه گذشته دارای آراء کمی شده بود این اصل

را وزارت معارف رعایت نکرده بود یعنی آن لایحه را قبلاً بفراکسیون نیاورده بود و بالاخره اشخاصی که در آن لایحه نظر داشتند با اصلاحاتی که بنظرشان میرسید توانستند در لایحه منظور کنند و جواهراتی هم داده لایحه بود علاوه برای اینکه ما معتقدیم این اصل بمنفعت مجلس و بمنفعت دولت است و باید حفظ شود . در جلسه گذشته خصوصاً بنده و جمعی از آقایان رفقا که امتناع کردیم از اینکه بان لایحه رأی بدهیم برای این بود که این اصل را دولت حفظ کند یعنی اصل معهود را دولت تکلف باشد حفظ کند و رعایت نماید (صحیح است) و البته امتناع را هم نمیشود گفت مخالفت . مخالف بعقیده بنده یک نفر بود که آقای فیروز آبادی بودند که ورقه کپی داده بودند - سایر آقایان ممنوع بودند برای حفظ این اصل . تا اینکه در شب چهار شبیه در فراکسیون همین لایحه مطرح شد و بالاخره حفظ شد آن منظوری که ما داشتیم این است که بنده لازم دانستم این لایحه از حال بلا تکلیفی خارج نود و مجلس تکلیف آن را معلوم نماید و البته هیئت محترم دولت بایستی رعایت نمایند زیرا اگر ملاحظه می فرمایید که لوائح و کارهای آنها با یک سرعتی که سابقه نداشته از مجلس میگذرد برای این است که در فراکسیون قبلاً حل میشود و بالاخره جارو چندجاهائی که در مجلس سابقاً می شد حالا در فراکسیون میشود و مطلب پخته شده مجلس می آید و هر وقت دولت این اصل را رعایت کند و لوائح را قبلاً بفراکسیون بیاورد (مطابق معهود) الزام نخواهیم داشت بان لایحه رأی بدهیم و در این

صورت بنده امید وار هستم که بعد ها يك همچو اتفاقانی پیش نیاید یعنی مطابق همان قرار دادی که هست در فراکسیون بایستی قبلاً بیاید و بعد در مجلس مطرح شود که يك چنین اتفاقانی دیگر نیفتد .

رئیس - خوب تجویز می فرمایید که تجدید رأی شود ؟

(اظهار مخالفتی نشد)

رئیس - چون لایحه بلا تکلیف مانده است تجدید رأی میشود موافقتین با لایحه کمک خرج معلمین ورقه مفید خواهند داد .

(اخذ واستخراج آراء بعمل آمده و نتیجه بقرار ذیل)

(حاصل شد)

(ورقه سفید علامت قبول ۸۰)

رئیس - عده حاضرین صد نفر لایحه مربوط بکرایه منزل دوازده نفر معلمین خارجی با اکثریت هشتاد رأی تصویب شد .

(۴ - - تقدیم لایحه تمین تکلیف استخدام)

(مستخدمین نظمی)

وزیر داخله - آقایان محترم مسوق هستند که قانون استخدام نسبت به تعیین تکلیف بعضی از مستخدمین ساکت است با معلق بمانده کرده است از جمله افراد نظمی است که برای آنها هم سابق يك قانونی وضع نشده و بعد محول شده است این است که چون آنها هم باید

* اسامی رای دهندگان - آقایان : شهادت - ملک زاده - بزرگ نیا - افسر - ملک مدنی - آقا سید کاظم ذوالقدر - امیر ابراهیمی - شریعت زاده - مجد ضیائی - محمد ولیبیرزا - فهیمی - فرش - لاریجانی - محمد آخوند زاده - مهدوی - امیر تیمور - سهرابخان ساکنیان - بیات ماکر - دربان - قنوجی - امیر اعلم - اعتبار - دی تانی - همراز - موفر - فولادوند - ایلخان - افغمی - حاج علی اکبر امین - مولوی - مصباح قاطمی - پالیزی - اسفندیاری - مقدم آقاسین آقایان - شمیرانی - دکترانمان - روحی - ضیاء - زوار - رفیع - قاضی نورانی - شریفی - نجومی - امیر دولشاهی - پادشاهی - فرمانفرمایان - خواجوی - عراقی - دیوان یکی - بنکدار - حسنعلیمیرزا دولشاهی - میرزا باناس - طالش خان - محمدعلیمیرزا دولشاهی - کبای نوری - مؤید احمدی - اقبال - مفتی - کفائی - عدل - دکتر سنک - ملک آرائی - رهبری - اسدی - کازرونی - حیدری - آقا سید مرتضی وثوق - مسعودی - طباطبائی دنیا - خطیبی - صادقی - یور محسن - کاشانی - حاج میرزا حبیب الله امین - حبیبی - بیات .

تکلیف شان معین شود این است که يك لایحه تهیه و تقدیم مجلس شورای ملی میشود که تصویب فرمایند . (لایحه مذکوره را تقدیم مقام ریاست نمودند)

(۵ - تصویب لایحه انتخاب کسری محصلین فنون) (راه آهن از بین محصلین مقیم اروپا)

وزیر عدلیه -- بطوریکه آقایان نمایندگان محترم مسبق هستند وزارت فوائد عامه از برای تحصیل مهندسی و فنون مربوطه براه آهن هر سال بایستی بیست نفر را بطور مسابقه انتخاب کنند و باروبا بفرستند . امسال متأسفانه با مسابقه که شده است عده کافی پیدا نشده است و کسر دارند از طرفی هم يك عده از ایرانیان هستند که در خارجه مشغول تحصیل هستند و يك عده از آنها خیلی بی بضاعت هستند و مستقلاً از دولت کمک خرج می خواهند . چون عده کافی در نتیجه مسابقه بدست نیامده است وزارت فوائد عامه از مجلس شورای ملی اجازه می خواهد که بتواند آن عده را که کسر دارند (یازده نفر) این عده را چون نه نفرشان در این جا بطور مسابقه معین شده و یازده نفر کسر دارند از مجلس اجازه می خواهند که این عده را مطابق همان اجازه که بوزارت معارف داده شده است (و قانونی که اخیراً از مجلس شورای ملی گذشته است) بتواند از بین شاگردانی که بی بضاعت هستند و در اروپا می باشند و دارند تحصیل می کنند انتخاب بکنند و چون از طرفی موقع تنگ است و مدارس باز میشود و باید تکلیف این کار معلوم شود این است که با قید دو فوریت این لایحه را از طرف وزارت فوائد عامه تقدیم می کنم که مطرح شود تا زودتر این عده تکمیل شود .

(صحیح است) (لایحه مزبوره را تقدیم مقام ریاست نمودند و این) (قسم قرائت شد)

ساحت محترم مقدس مجلس شورای ملی : بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مسبق است وزارت

فوائد عامه بموجب قانون بیستم خرداد ۱۳۰۷ سالی بدست نفر محصل با رعایت مسابقه تا سه سال برای فرا گرفتن فنون راه آهن و معادن باروبا اعزام مینماید . در سنه ماضیه موفق شد که عده مزبور را روانه کند ولی در هذه السنه با آنکه دو دفعه مجلس مسابقه تشکیل گردید معذالک بیش از نه نفر نتوانست انتخاب نماید . نظر باحتیاج مبرمی که وزارت فوائد عامه بوجود این قبیل مهندسین دارد و بموجب قانون فوق هم نمیتوان عده کسری هذه السنه را بدون شرکت در مسابقه انتخاب نمود و بکعده از محصلین بی بضاعت ایرانی که در اروپا مشغول تحصیل میباشد نمیتواند شرکت در مسابقه نماید لذا ماده واحده ذیل را تقدیم و تقاضای دو فوریت مینماید .

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت فوائد عامه اجازه میدهد که کسری محصلین اعزامی هذه السنه ۱۳۰۸ را برای فرا گرفتن فنون راه آهن و معادن بر طبق اجازه که بموجب قانون مورخ ۶ تیر ۱۳۰۸ برای انتخاب عده از محصلین ایرانی مقیم خارجه بوزارت معارف داده شده با همان شرایط انتخاب و باروبا اعزام نماید محصلین مزبور مطمع کلیه مقرراتی که در قانون بیستم خرداد ۱۳۰۸ ذکر شده است خواهند بود .

رئیس -- فوریت اول مطرح است . آقای رفیع حاج آقا رضا رفیع - موافقم .

رئیس -- آقای روحی روحی - موافقم .

رئیس -- آقای یاسائی یاسائی - موافقم .

رئیس - آقای ضیاء آقا سید ابراهیم ضیاء - موافقم .

رئیس -- مخالفی ندارد (گفته شد - خیر)

رئیس -- موافقین با فوریت اول قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد . فوریت ثانی مطرح است . مخالفی ندارد ؟ (اظهاری نشد)

رئیس - موافقین با فوریت ثانوی قیام فرمایند . (جمع کثیری برخاستند)

رئیس -- تصویب شد . ماده واحده مطرح است . آقای رفیع رفیع -- موافقم .

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب -- بنده این کار آقای وزیر فوائد عامه را خیلی تقدیس میکنم چون بحمدالله وزیر فوائد عامه يك وزیر عملی است و الان آمده است در يك وزارت خانه که این وزارت خانه محل توجه تمام نمایندگان است برای خاطر اینکه امروز دنیا دارد رو باقتصاد میبرد و يك آدم عملی باید باشد که حقیقه تفحیح کند نظر اقتصادی را چون بعد از تمام جنگ سهمگین بین المللی تمام نظر سیاسیون و دانایان عالم متوجه اقتصاد شده است بدینجهتانه تا این ایام هنوز ما يك وزیر جدی (وزیر جدی بودند اما جدی در وزارت فوائد عامه نداشتیم) خوشبختانه این وزیر فوائد عامه امتحان جدیدش را داده است و دلیل بر این امتحان هم همین کار است که تعقیب کرده است و راه آهن ما را که يك رشته حیاتی مملکت ما است دارد تعقیب میکند و همین جور يك نظر ثباتی که بنده در امور اقتصادی داشتم و امروز می خواستم قبل از دستور اجازه بخواهم و عرض کنم چون دیدم این لایحه آمد و کم کم دارد نظریات بنده نامین و عملی میشود دیگر عرض نمیکنم . اما چیزی که در این لایحه هست این است که آقای وزیر عدلیه که در اینجا این لایحه را تقدیم کردند عرض میکنم توجه فرمایند . موضوعیکه در این ماده واحده است این

است که میگویند ما نتوانستیم از محصلین اینجا . . . خوب توجه فرمایند . آنوقت داد و قال میکنند که يك معارف پروری چه شده است . میفرمایند که ما نتوانستیم از محصلین اینجا : (اینهمه محصلین مدارس) بدست نفر برای فن مهندسی انتخاب کنیم در صورتیکه الان چهار دوره است که در همین مجلس فریاد داد زده میشود مدرسه . مدرسه . معارف . وهی تصویب میشود مدرسه مهندسی در زمان نصرالدوله تاسیس شد و تعقیب کردیم برای امور راه آهن . ما بمهندس احتیاج داریم و آدم میخواهیم ولی وزارت معارف عنایت نکردند اگر در این مسئله عنایت کرده بودند و تعقیب کرده بودند مسئله مهندسی را و عوض آوردن معلم فلسفه معلم ریاضی و هندسه آورده بودند ما الان میتوانستیم قلاً بیست نفر را از این جا روانه باروبا بکنیم . این است موضوع . ها خوب توجه فرمایند . این درد بی درمان است آها . برای مملکت ایران که معدن فلسفه و حکمت است از فرانسه میخواهند معلم فلسفه بیاورند که ما درس فلسفه و حکمت بدهد ! ! آقا مهندس بیاور ما مهندس می خواهیم راه بکشد معدن استخراج کنند این بدبختی ها را درست کند آنوقت میگویند چی ؟ ! این يك موضوع . این مسئله رای توجه دادن آقای وزیر عدلیه و وزرای محترم دیگری است که هستند عنایت مجلس و توجه مجلس باور اقتصادی و مسئله هندسه و به مسئله معادن و این چیز ها است امروز . امروز دنیا رفته است بروی اقتصاد می بینید در جامعه بین الملل آن شخص بزرگ پیشنهاد میکند که با بدارو بانی هادر مسئله اقتصاد اتحاد بکنند چرا ؟ چون که وجهه عالم رو باقتصاد است ما هم باید برویم با آنها مشی نمائیم ما هم با نوع بشر باید همقدم باشیم خوب نکردند و ما محتاج شدیم باین قانون که در دوره پنجم و ششم اینهمه زحمت کشیدیم برای تشویق معلمان و متعلمین ایرانی که باید اینها برسند يك مقامی و به اروپا روانه شان کنیم حالا نقص شد و ناچار هستیم

امروزه که محتاج هستیم آن محصلینی را که مردم روانه کرده اند از آنها انتخاب کنیم اما يك چیزی هست و آن این است که در این ماده واحده نوشته شده است از محصلین بی بضاعت این چند نفر انتخاب شوند خواستیم به آقای وزیر عدلیه عرض کنم که بنده اینقدر دیگر دمکرات نیستم یعنی هوچی نیستم جمعی از نمایندگان (بطور مهمه) - آقا هوچی یعنی چه (صدای زنگ)

افسر -- آقا دمکرات هوچی نیست !!
 آقا سید یعقوب -- یعنی بنده نیستم .
 صادقی -- این حرفها یعنی چه ؟ هوچی کدام است ؟
 افسر -- خیلی خوب خودت را بگو . نمی فهمی چه میگوئی .
 آقا سید یعقوب -- خیلی خوب آن لفظ را استرداد میکنم به آنجور بنده میخوام عرض کنم که مناظر را فضل قرار بدهند
 زوار -- بسیار خوب عبارت را اصلاح بفرمائید .

آقا سید یعقوب -- بله آن لفظ را پس میگیرم بنده مقصودم این است که مناظر را فضل قرار بدهیم یعنی این ده نفر را که میخوایم انتخاب کنیم هر کدام که از این مسابقه بیرون بیایند انتخاب کنیم یعنی چه ؟ یعنی امتیاز فضلی را مناظر قرار بدهیم نه احتیاج و عدم بضاعت را . این ماده نوشته است که باید از محصلین بی بضاعت انتخاب شوند بنده عرض میکنم اگر در آن جا زحمت کشیدند و از محصلین بی بضاعت پیدا نکردند چکار باید بکنند ؟ باز دو مرتبه در مقام عمل متوقف میشرد و این مسئله عملی واقع نمیشود و از جهت اینکه این مسئله عملی واقع شود این است که بنده عقیده ندارم این ترتیب باشد منتهی اگر در مقام عمل دیدند محصل بی بضاعت با محصل با بضاعت مساوی است محصلین بی بضاعت

را مقدم بدارند . اما اگر این ترتیب باشد دستشان بسته میشود و میگویند چون قانون اجازه داده است از محصلین بی بضاعت و ما یازده نفر از محصلین بی بضاعت نداریم باین جهت خوبست این ترتیب نباشد و از برای رفع اشتباه آقایان عرض میکنم يك عبارتی از روی متوجه نبودن صادر شد و عذر میخوایم (از طرف نمایندگان - صحیح است) بنده هم با شما و آقایان وهمه (چیز) هستیم خیلی ببخشید آقای صادق بن جمله نکنید خیلی ببخشید (صحیح است) والله آقای افسر هر دو مان دمکرات هستیم .
 (خنده نمایندگان)

وزیر عدلیه - اساساً آقا محالفی نسبت به لایحه نداشتند و اگر هم بطور حاشیه يك اسمی از معلم فلسفه بردند بنده بکفدریش را که فهمیدم تصور میکنم آنها از برای این بود که چون بعنوان مخالفت برخاسته بودند لااقل راجع بيك قسمت از مطالبی که مربوط بوده است بکار معارفی يك اظهار مخالفتی کرده باشند بنده هم برای دفاع از این قسمت نمیخوایم حرف بزنم ولی همینقدر میخوایم تذکر بدهم به آقا که معلومات بشری ۴۰۵ هم بسته است وقتی که میخواستند يك کسی را حاضر آورده کنند که برود معلومات عالیه را یاد بگیرد یعنی در سایر قسمت ها مخصوصاً قسمت های متوسطه يك کلیت از قسمتهای مختلفه و اطلاعات و معلومات بشری به یاد بدهیم باید در اینجا بيك قسمت هم فلسفه باور گفته شود اروپائی هم که ما و شما میخوایم معلومات آنها را بیاریم این جا فرابگیریم و اقتباس کنیم باید بيك کلیتی را از تمام علوم فرابگیریم پس بنا بر این معلم فلسفه هم حاشیه عرض کرده باشم لازم است . اما بیائیم سر این قسمتی که اساساً فرمودید راجع به عدم بضاعت بطوریکه خاطر محترم آقایان مستحضر است دولت در مسابقه شرط عدم بضاعت نگذاشته است . اینجا گفته اند هر کس که آمد مطابق يك پروگرام معینی

مسابقه داد و در آن مسابقه نشان داد که دارای این معلومات هست من حاضرم که او را برای تحصیل بخارج بفرستم اینجا صحبت از اشخاصی است که حاضر برای مسابقه نشده اند و در خارج هستند تحصیلات در خارج کرده اند و نتوانسته اند بیایند اینجا در مسابقه حاضر شوند و عده آنها هم زیاد است بر خلاف اینکه بعضی ها ممکن بوده است تصور بفرمایند که این قبیل اشخاصی که ضابطشان کم است با اروپا رفته اند و آن اشخاصی که در اروپا هستند دارای بضاعت زیادی هستند بر خلاف این ترتیب بگفته زیادی از اشخاص بی بضاعت هم در خارج هستند حالا که يك همچو عده زیادی در خارج هستند وقتی شما میخواستید يك عده کمی از میان آنها انتخاب بکنید بالاخره يك ملاکی و يك ضابطه باید داشته باشد این است که ما آدمیم اینجا بيك مرجع حاشی نائل شده ایم و گفته ایم کسانی که بضاعت ندارند و در خارج هستند آنها بایستی از دولت حقوق بگیرند برای اینکه دولت امروز باید يك عده را بفرستد و محل دارد اینجا توانسته است اشخاص را تهیه کند حالا از بین آن عده زیادی که در خارج هستند ما بیائیم یازده نفر انتخاب کنیم ولی باین ترتیب که آن کسانی که بی بضاعت هستند مقدم باشند

آقا سید یعقوب -- صحیح است مقدم هستند .
 وزیر عدلیه -- و چون اطلاع داریم عده اشخاصی که بدخترانه بی بضاعت هستند و در خارج تحصیل میکنند خیلی بیشتر از این یازده نفر است پس بنا بر این اینجا هم لازم نیست که شرط مقدم را بگذاریم برای اینکه اشخاص دیگری که بضاعت دارند بیخود خودشان را زحمت ندهند اطلاع بسفارت ندهند داخل نشوند تا و طلب شوند و عده که بی بضاعت هستند مثل همان قانونی که سابق راجع به محصلین اعزامی از طرف وزارت معارف گذشته از بین آنها انتخاب بشوند و البته باین ترتیب بنده متقدم که خود نماینده محترم هم موافقت خواهند

کرد که باید اشخاص بی بضاعت را ترجیح داد بر آن کسانی که سرمایه شخصی شان کافی است برای رفع حوائجشان بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .
 رئیس - موافقین با ماده واحده قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد . شورنای لایحه مقاوله نامه منعقد بین دولتین ایران و شوروی مطرح است . خبر کمیسیون پست و تلگراف و خارجه قرائت میشود (۶ شوردوم مقاوله نامه بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی) (بشرح ذیل قرائت شد)

خبر از کمیسیون پست و تلگراف بمجلس مقدس شورای ملی

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی دامت شوکته :
 کمیسیون لایحه نمره ۷۹۷۲ تقدیمی دولت راجع بمبادله امانات دریائی بادولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که برای شور ثانی بکمیسیون ارجاع شده بود تحت شور قرار داد و چون اعتراضی نرسیده عین خبر سابق تصویب و اینک خبر آن را تقدیم می نمایم

خبر از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی
 لایحه نمره ۷۹۷۲ دولت راجع بمبادله امانات پستی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی که مشتمل بر ۲۵ ماده و بيك برنکل مشتمل بر دو ماده است در جلسه ۷ مهر کمیسیون امور خارجه بعنوان شور دوم مطرح گردیده و چون اعتراضی نرسیده بود کمیسیون امور خارجه عین خبر سابق را تصویب و تقدیم ساحت مجلس شوروی مینماید

رئیس - بطوریکه خبر کمیسیون ها اطلاع میدهد شور ثانی مطرح است در ماده بيك و دو سه چهار پنج شش هفت هشت نه ده اعتراض نرسیده است در ماده یازده دوازده سیزده چهارده پانزده شانزده

هفده هجده نوزده و بیست و بیست و یک اعتراضی
رسیده است در ماده بیست و دو بیست و سه و بیست و
چهار و بیست و پنج در هیچکدام از این مواد اعتراضی
رسیده است در پرتکل اختتامی و در شور ثانوی هم
اعتراضی رسیده است ماده واحده قرائت میشود و رأی
میگیریم با رعایت این نکته که کلمه « تصدیق » تبدیل
شده است به « تصویب »

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی مقاوله نامه منقده
بین ایران و اتحاد جاهیر شوروی سوسیالیستی راجع
به مبادله امانات پستی حاوی ۲۵ ماده و پرتکل منضمه
بآن مشتمل بر دو ماده را تصویب و بدولت اجازه مبادله
و اجرای آن را میدهد

رئیس - موافقین با ماده واحده قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

(۷ تقدیم دوفترة لایحه از طرف آقای وزیر عدلیه)

وزیر عدلیه - اجازه میفرمائید در لایحه است که

از طرف وزارت عدلیه تقدیم میکنم که برود بکمسیون
عدلیه .

(۸ - تصویب پرداخت پنجاه هزار تومان به طایفه)
(پشت دریا)

رئیس - خبر کمسیون بودجه راجع بپرداخت پنجاه

هزار تومان بطایفه پشت دریا قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

خبر از کمسیون بودجه بمجلس

کمسیون بودجه لایحه نمرة ۲۹۹۴۹ راجع به

اعتبار بکه برای قطع دعاوی پشت دریا ای اتباع دولت عراق

تقاضا شده بود مطرح نموده و پس از مذاکرات لازمه

ماده واحده ذیل را برای تصویب بعرض مجلس امیرساند

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید

که برای قطع کلیه دعاوی طایفه پشت دریا اتباع دول
عراق از حدود کردستان مبلغ پنجاه هزار تومان از محل
عوائد عمومی سال ۱۳۰۸ تخصیص و توسط وزارت مالیه
پرداخت گردد

رئیس - ماده واحده مطرح است . آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این موضوع در کمسیون بودجه

مطرح شد نماینده مالیه در آنجا بود يك موضوعی

است که مجلس را توجه میدهم مخصوصاً نمایندگان محترم

آذربایجان را با این موضوع و آن اینست که دولت در اینجا

میخواهد يك آسودگی و آسایش از برای سرحادات ما را

اشخاصی که در آنجا ساکن هستند و رعایائی که در آنجا

هستند فراهم بکنند این است که این پنجاه هزار تومان

را مجلس شورای ملی از جهت حفظ حقوق آن سرحاد

نشین های ما و آنهایی که در آنجا هستند عنایت بکنند

و بآنها میدهد و توجه خودش را بآنها میکند . اینجا

نوشته است از جهت قطع دعاوی بنده خواستم یکی از

وزراء در آنجا هم صحبت کردند آقای وزیر عدلیه توجا

داشته باشند این مسئله باعث نشود که پس فردا ابان

آذربایجان رئیس مالیه آذربایجان بیاید در اینجا يك

خطی بکشد بگوید این حدودی را که قطع دعوی شد

است پنجاه هزار تومان الان دولت میدهد این حدود

خالصه دولتی میشود . بنده نظرم این است و الا نمی

خواهم اشکال بکنم . این مسئله در کمسیون بودجه

هم صحبت شد نماینده مالیه هم در آنجا بود بنده

خودم گفتم بنده که بکنم هستم رای میدهم و گمان

میکنم رفقای آذربایجانی هم مقصدشان همین باشد و درک

هم که آورده است اظهار این است که آن اشکالات و

زحماتی که اهالی سرحادی ما گرفتارند برداشته شوند

اینکه دو مرتبه این يك سوراخی و يك راهی و يك

اسباب زحمتی برای اهالی سرحادی بشود پس فردا ما در

مالیه بیاید مثل قرضی که در کیلان داده شد و بعد

چو رشده این را عنوان قرض نکنند که آن املاکی که

در آنجا هست تحت دفتر دولتی در بیاید . بود بد آقایان
نمایندگان آذربایجان و اینچنین رای دادیم (اورنگ -
صاحب است) حالا بنده خواستم عرض کنم که در
مجلس هم این مسئله مطرح شود تا در صورت مجلس این
مسئله ضبط بشود که پس فردا اسباب زحمت برای دولت
فراهم نشود

وزیر عدلیه - بنده گمان میکنم نگرانی که نماینده

محترم اظهار کردند چندان ضرورتی نداشته باشد فقط ایشان

از نقطه نظر احتیاط فرمودند البته بطوریکه نمایندگان

دولت در کمسیون بودجه بایشان جواب دادند و خیال

ایشان را طوری کرده اند که میبایستی آسوده بشود و

نشد است بنده اینجا تایید میکنم نظریه ایشان را

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده اینجا میخواستم توضیحی بخوام

برای اینکه کسی بدولت ایران ادعائی ندارد يك حقسی

شاید در بعضی املاک خارجیه داشته باشند و دولت

میخواهد آن حق را بخرد اگر دولت خرید يك حق

را آن مال دولت میشود . گمان نمیکنم که از مالیت

دولت خارج شود بنده باین ملاحظه عقیده ام این است

که چنانچه دولت يك حق را میخرد در دفتر دولت آن

حق مضبوط باشد که معلوم باشد این مال دولت است

بر خلاف آن ترتیبی که آقای آقا سید یعقوب فرمودند .

بنده نفهمیدم مطلب چه چیز است بنده سابقاً مسبوق باین

نشد بودم که اینجا يك املاکی مال غیر هست دولت میخواهد

این املاک را بخرد که اسباب آسایش اهالی سرحاد بشود

خوب اسباب آسایش آنها را میخواهد فراهم بکنند که

نباید حق دولت از بین برود و کسی دیگر این حق را

که پنجاه هزار تومان از مال دولت میبرد ضبط بکنند .

بنده از بین رفتنش را عقیده ندارم بلکه عقیده دارم

همانطور که پنجاه هزار تومان دولت میدهد ملک میخرد

در رقبات خود دولت باشد و این ملک از بین نباید برود

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - بنده میل دارم در این موضوع آقای وزیر
عدلیه مخصوصاً يك دقت بیشتری فرموده باشند و این مسئله تشریح
بیشتری بشود و يك اطمینان خاطر بیاید بطوریکه در خورد این لایحه
است برای این لایحه تدارک شود اولاً بنده با این لایحه کمال
موافقت را داشته و دارم و این حرف از نقطه نظر
مخالفت با موافقت نیست بلکه برای تبیین مسئله و توضیح
حقیقت واقع است در کمسیون بودجه این لایحه وقتی
آمد این فکر آمد برای اعضای محترم کمسیون بودجه که
اگر چنانچه این لایحه تصویب شد که دولت ایران مبلغ
پنجاه هزار تومان اعتبار پیدا کند و اراضی یا املاکی
را که پشت دریا ادعای مالکیت نسبت بآن اراضی و
املاک دارند دولت آن اراضی و املاک را از آنها بخرد
رفع ادعای مالکیت آنها از آن اراضی و املاک بشود
و آنها دیگر وسیله برای ورود در خاک ایران (بوسیله
آن ورود اغتشاش و یا ایجاد سختی کرده باشند) نداشته
باشند حالا اگر دولت آمد و بوسیله این اعتباری که دارد
آن املاکی را که میگویند ما مالک این املاک هستیم
خرید این خرید دولت چه صورت پیدا میکند . خرید
بنا بر قاعده معامله این است که هر کس يك ملک را
خرید خود مالک میشود . این معنی را که ما اشکال
کردیم آمدند گفتند ما يك نقطی را میگذاریم که این
حرف شما تا مین شود و آن مقصد شما صریحاً مراعات
شود و آن لفظ این است که گفتند مادر لایحه میکنیم
که دولت مشاجره و ادعای آنها را رفع کرده باشد لفظ
این باشد که دولت بوسیله این اعتبار حق خرید داشته
باشد چون آنها در این حق محق نیستند آنها دعوی دارند
مشاجره دارند دولت يك اعتباری درست داشته باشد که بوسیله
این اعتبار قطع مشاجره (کازرونی - اگر باشد) و دفع
دعوی نماید . این لفظ قطع مشاجره و دفع دعوی اگر
در این لایحه باشد یا يك کیفیت دیگری بنده مصر
نیستم سر این دو لفظ بنده مصرم که آقای وزیر عدلیه
مخصوصاً يك عنایت دقیقی فرمایند و يك لفظی را پیدا
فرمایند که حاکی از این معنی باشد که در عمل ایجاد

يك اشكالى نكند بلكه رفع اين دعوى را بكنند رفع مانعى را کرده باشد كه دولت وقتى اين عمل را كرد خودش در آنجا نگويد اين ملك من است و خلاصه است و خريد اين در فلان تاريخ است و اين هم رقبه اش هست و من حالا طرفم با رعايا چون اينجور نبوده است يعنى آن طابقه پشت درى واقعا مالك يك ملكى نبوده اند، دعوى درست کرده اند. اينجا مشاجره کرده اند. ما ميخواهيم دولت يك كاري بكنند كه در آتیه يعنى در عمل ما و ملكت دچار اشكالى نشده باشيم و اين عنايت را از آقای وزير عدليه واقعا و مخصوصاً تقاضا و نمى ميكنم

وزير عدليه -- بنده تصور نميكردم كه با سوابقى كه آقا مخصوصاً در مسائل حقوقى داريد و عباراتى كه موقع قضاوت ممكن است طرف توجه شود ميدانيد چه جور بايد تعبير كرد هيچ محتاج نبوديد كه براى شما توضيح داده شود (اورنگ - اى والله) براى اينكه اگر خبر كميسیون را ملاحظه فرموده باشيد ميگويد مجلس شوراي ملي تصويب ميكنند كه براى قطع كليۀ دعاوي پشت دري اتباع دولت عراق از حدود كردستان مبلغ پنجاه هزار تومان از محل عوائد عمومى سال ۱۳۰۸ تخصيص و توسط وزارت ماليه پرداخت گردد. اينجا مى نويسد از براى كليۀ دعاوى آنها دعواي كفته اند (اورنگ - اى والله) نكفته اند براى حقوق مالكيتش. اين را اصلاح کرده اند. بنا بر اين ديگر هيچ توضيح

نازه لازم نيست بنده بدهم. آقا گمان ميكنم خبر را ملاحظه فرموده اند فقط لايحه دولت را ديده اند. عده از نمايندگان - مذاكرات كافي است.

رئيس -- موافقين با ماده واحده و رفته سفيد خواهند داد.

(اخذ آراء بعمل آمده ۸۴ ورقه سفيد تعداد شد)

رئيس -- عده حاضرین ۹۵ لايحه اجازه پرداخت پنجاه هزار تومان براى رفع دعاوى آنها با هشتاد و چهار رأی تصويب شد. *

اورنگ -- ختم جلسه

اعتبار -- ختم جلسه

(۹ -- اعتبار كمك خرج محصلين دارالمعلمين)

رئيس -- يك لايحه ديگر باقى است - خبر كميسیون معارف راجع باعتبار خرج كمك محصلين. قرائت ميشود (شرح آتى قرائت شد)

خبر از كميسیون معارف به مجلس مقدس شوراي ملي كميسیون معارف لايحه نمره ۲۸۱۹ و ۱۲۳۲۶ مورخه ۲۱ و ۲۶ ۱۳۰۸ دولت را در دو جلسه سخن شور قرار داده و پس از اصلاحات لازمه بشرح ذيل راپورت آن را تقديم مى دارد.

ماده اول - وزارت معارف مكلف است هر ساله جهت تكميل فن تعليم و تربيت اعتبار كمك خرج تحصيل

- * اسامى رأی دهندگان - آقايان ، اسکندرى - عامرى - فاطمى - ملك زاده - ديوان بيگى - شيخ محمد جواد مجد زيبائى - بيات ماكو - عدل - مفتى - عباس ميرزا فرمانفرمايان - قاضى نورى - حيدرى - نويسخت - ابردى - نجومى - شريفى - حبيبي - موقر - كاشانى - بنگدار - صفائى - وهاب زاده - كباى نورى - حسن بليرزا دولتشاهى - شريعت زاده - افان - مهدوى - محمد وليپيرزا - طالبخان - باليزى - دكتور امير اعلم - دكتور عظيميا - دولتشاهى - ميرزا بانس - هراز - طباطبايى - ديبا - آقا سيد يعقوب - امير دولتشاهى - اورنگ - ايلخان - جلايى - مقدم - عراقى - اسدى - اعتبار - طباطبايى وكيلى - هزارجرىيى - آية الله زاده شيرازى - آقا سيد كاظم يزدي - امير ابراهيمى - شهداد - پور حسن - دربانى - مسعودى - مخبر فرمند - لاريجانى - زوار - فهيمى - دكتور لقمان - محمد آخوند - صادقى - روحى - ساكنيان - ملك مدنى - حاج زحبيب الله امين - امير تيور - خواجوى - فتوحى - بزرگ نيا - ملك آرائى - مولوى - فرشى - الفت - آقا حسين آقايان مرتضى خان وثوق - دكتور سنك - دبستانى - مويد احمدى - افسر - اسفنديارى - ذوالقدر - ياسائى - بيات

لااقل ۱۵ نفر محصل در دارالمعلمين عالى در بودجه سنوائى وزارت معارف منظور دارد و در هذه السنه هم مطابق اعتبارى كه در بودجه ۱۳۰۸ منظور شده رفتار نمايد

ماده ۲ - اعطاء كمك خرج موكول بشرايط ذيل است اول عدم بضاعت محصلين ۲ - اگر عده از ۱۵ نفر تجاوز كرد حق سبقت براى كسانى است كه معدل نمرات امتحانات نهايى آنها در دوره كامل متوسطه بيشتر بوده باشد در صورت تساوى نمرات بقرعه انتخاب خواهند شد

ماده ۳ - محصلينى كه دوره تحصيلات دارالمعلمين عالى را پايان رسانيده و باخذ ديپلم ليسانس نائل شده اند نمكن است بدون امتحان مسابقه براى تكميل فن تعليم و تربيت بدون رعایت فقره (ب) از ماده ۲ قانون اول خرداد به خارجه اعزام شوند

ماده ۴ - دارندگان ديپلم ليسانس مدرسه دارالمعلمين عالى مشمول مواد ۶۶ و ۶۷ و ۷۳ قانون استخدام كندوى نخواهند بود و دولت مكلف است فارغ التحصيلهاى آن مدرسه را كه باخذ ديپلم ليسانس نائل آمده اند بدون طى خدمت ابتدائى با رتبه ۴ ادارى بخدمت معلمى پذيرد و دولت ميتواند تا رتبه ۶ ادارى آنها را پس از توقف دو سال در يك رتبه رتبه بالا تر ارتقاء دهد

ماده ۵ - وزارت معارف مكلف است فارغ التحصيلهاى مدرسه دارالمعلمين عالى را در مدارس دولتى اعزام نموده با ابتدائى بخدمت معلمى استخدام نمايد و چنانچه پس از مدت ۶ ماه خدمتى بآنها رجوع نكرديد در ۶ ماه دوم دولت بآنها حقوق رتبه مذكور در ماده چهار را خواهد داد و هرگاه پس از يكسال استخدام آنها محل حاجت واقع نگرديد مى توانند براى خود نقل ديگرى در ساير ادارات دولتى مطابق نبره ماده سوم قانون اعزام محصلين بخارجه نهيء نمايند

ماده ۶ - دولت ميتواند فارغ التحصيلهاى مدرسه دارالمعلمين را تا موقعى كه وزارت معارف بآنها احتياج

دارد در هيچيك از ادارات خود بخدمت پذيرد ماده ۷ - وزارت معارف نظامنامه اجراى اينقانون را نهيء نموده و مأمور اجراى آن نيز خواهد بود رئيس -- خبر كميسیون بودجه در نائيد اين خبر قرائت ميشود (بمضمون ذيل قرائت شد)

كميسیون بودجه لايحه نمره ۱۲۳۲۶ راجع باعتبار كمك خرج محصلين دارالمعلمين را مطرح نموده و نازارت كميسیون محترم معارف موافقت مينمايند.

رئيس -- بطوريكه خاطر آقايان مطلع است اين لايحه دو شورى است و در بيست و يكم شهر پور يك فوربتش تصويب شده است حالا لايحه يك شورى ميشود مذاكره در كلييات است. آقايان كياى نورى -- بنده ميخواستم عرض كنم كه بعضى از نمايندگان - بلند تر

افسر -- بفرمائيد پشت تريبون

كياى نورى (در محل نطق) ميخواستم عرض كنم همان احتياجى را كه دولت از براى دارالمعلمين داشت و بان علت دارالمعلمين را تاسيس كرد و حالا هم تكميل ميكنند بهمان علت هم معاملات لازمه داشت و دارالمعاملات تاسيس كرد لذا بنده تذكر ميدهم بدولت كه خوب بود دارالمعاملات را هم ضميمه ميكرديد كه هم تشويقى از خانهاى تحصيل کرده بشود و هم نتيجه از اين مبالغى كه دولت خرج ميكنند گرفته شود. فقط عرض بنده اين است.

وزير عدليه -- البته راجع بلزوم تشويق از محصلات هيچ اعتراض و مخالفتى از طرف آقايان نمايندگان گمان نميكنم بشود. البته بايستى از خانهاى كه تحصيل ميكنند تشويق كرد لکن اينجا ملاحظه بفرمائيد نوشته شده است كسانى كه محصل دارالمعلمين عالى هستند ولى ادارات معارف عالى نداريم كه برايش اين پيش بينى

را بکنیم .

جمعی از نمایندگان - صحیح است .

کازرونی - خودشان هم میدانستند مقصودشان تذکر بود

رئیس - آقای کازرونی مخالفید ؟

کازرونی - بلی .

رئیس - بفرمائید

کازرونی - مخالفت بنده در این قسمتی است که

اجازه میدهد محصلین پس از آنکه مراتب تحصیلاتشان

(یکی از نمایندگان - بلند تر) اگر شما کوشتان نمی

شود مسئله است و الا بنده بلند حرف میزنم . مراتب

تحصیلاتشان تکمیل شد مجاز باشند یعنی بدوالت اجازه میدهد

آنها را بارویا بفرستد . بنده عقیده ام این است که این

اصل خلاف مقصودی است که این لایحه را برای آن

درست کرده اند . غرض این است که يك عده در این

دار المعلمین عالی تربیت شوند بجهت تعلیم و تربیت .

اگر شما اجازه دادید که بعد از تکمیل و گرفتن کک

خرج مجاز باشند بارویا بروند این را بنده بشما اطمینان

میدهم که از بازده نفر بازده نفرش بارویا خواهند رفت

و آن مقصود شما حاصل نخواهد شد ما که داریم آدم

بارویا میفرستیم . این يك تأسیس تازه و عمل جدیدی

است برای معلمینی که در ایران ما لازم داریم . این

را از رفتن بارویا اقل جلویگیری نمائید و از این راه هم

يك امتحانی کرده باشید . شما این را هم که میخواهید

بارویا بفرستید اینکه غرض حاصل نمیشود پس مقصود

از کک خرج دادن يك مدت زیادی چه چیز است

غرض که حاصل نمیشود . بنده در این قسمت مخالفم و عقیده ام

این است که این ماده حذف شود و در آن قسمت هم

که میگوید بی بضاعت باید باشد البته بنده و تمام نمایندگان

محترم موافق با این هستیم ولی طرز عملی کردنش بر خلاف

محسوس است . بنده میخواهم يك لفظی اینجا باشد که

مثل سابق نشود مثلاً در مدارس که اطفال بی بضاعت بجائی

پذیرفته میشد می بینیم در تحت عناوینی اطفال اشخاصی

که بضاعت دارند پذیرفته میشوند و در عین حال بکنند

بی بضاعت هزار ها ثبت بیکار میبرد بنده اطلاع دارم

پذیرفته نمی شود (ایزدی - صحیح است) چکار کنم

چند نفر را خودم واسطه بوده ام پذیرفته نمیشود اما

آنهائی که وسیله و وسائط دارند در عین حال برای رفتن

در مدرسه بجائی بی بضاعتند اما می بینید اتومبیل رفتن

این چطوری بی بضاعتی را که بمقت تحصیل میکند میرد

منزلش (خنده نمایندگان) با بکنفر نوکر و لله . آقا باید

بطرف حقیقت رفت تا کی باید ظاهر يك چیز باطن

يك چیز الفاظ با معانی بینشان تفکیک شده باشد يك

الفتی بدهید فیما بین معنی و لفظ که واقعاً درست شود

وسيله اش بعقیده بنده این است که کسانی که محصلان

بی بضاعتند اعلان شود کجا هستند . البته اگر بنا شده

اعلان شود کجا هستند دیگر قبول نمیکنند مگر بی بضاعت

در صورتی صاحبان ثروت و ملک باسم بی بضاعت وارد

این مدرسه میشوند که محرمانه و سری باشد اگر غلبش

کردید بغیرش برمیخورد نمیکنند بنده عقیده ام این است

که باید اعلان شود

ناصری (بخبر) - فرمایش نماینده محترم در قسمت اشخاص

یکی راجع به منع رفتن لیسانسیه های دارالمعلمین طهران

بارویا و دیگری راجع به تبعیضی که نسبت به قبول شاگردان

در مدارس میشود قسمت اول را بنده جواب عرض میکنم

و قسمت دوم را هم تقاضا میکنم از آقای وزیر عدلیه که

خودشان جواب بفرمایند . عرض میکنم قانون تبعیض

بردار نیست . در قانونی که اجازه داده است برای رفتن

شاگرد ها به اروپا برای تکمیل تحصیلشان تبعیض نشده

است یعنی يك شرطی قائل شده اند که هر کس در امتحان

مسابقه از عهده شرایط امتحان بر آید میتواند بروند بارویا بمحصلان

خودش را بیابان برساند در اینصورت در اینجا نمیتوان

يك شرطی مخالف آن قانون کرد صرف نظر از اینکه

مخالف قانون سابق خواهد بود بکنوع تبعیضی هم نسبت

باین بیچاره داشته است . این اشکالی را هم که فرمودند نه

اینکه از طرف اعضاء کمیسیون معارف تحت دقت درنیامد

خبر همین اشکال هم بین رفقای کمیسیون پیش آمد و با

آقای وزیر معارف هم که در کمیسیون حضور پیدا کردند

مذکره شد و ایشان توضیح دادند که بهمین جهت قائل

شده اند که لیسانسیه های دارالمعلمین طهران پس از

دریافت دیپلم لیسانس بارتبه چهار پذیرفته خواهند شد

در صورتیکه در ایران بمانند و دارای شغلی بشوند .

لیسانسیه هایی که میروند بارویا بارتبه سه اداری رادار میباشند

بنا بر این اگر يك شاگردی پس از اینکه فارغ التحصیل شد

و دارای دیپلم لیسانس دارالمعلمین طهران شد چنانچه

بخواهد برود بارویا و مراجعت کند البته يك طی

مدتی لازم خواهد داشت و يك ضرری را از نقطه

نظر استخدام رعایت میکنند بنا بر این نمیشود اینها را

از این حق محروم کرد و این رتبه چهارمی که قائل

شده اند بدهند به لیسانسیه های دارالمعلمین عالی رفع

انکال آقا را خواهد کرد .

وزیر عدلیه - بنده مخصوصاً خودم را مکلف میدانم

چون آقای وزیر معارف حاضر نیستند این مطلبی را

که آقای کازرونی فرمودند جواب عرض کنم : فرمودند

شاگرد های مدارس از اشخاصی هستند که با نوکر و

لله و نزدیک بود که هفت هشت نفر دو چرخه

سوار هم در اطرافش بنظر مجسم شود میروند بمدرسه

و اشخاص بی بضاعت و آنهائی که هیچ ندارند نمیروند

و اشخاص بی بضاعتی را هم آقا چندین مرتبه توسط

کرده اند قبول نکرده اند . آقا اینطور نیست

من بشما اطمینان میدهم اگر شما زحمت این کار را

بنمودن بدهید و تشریف ببرید نزدیک همین مدارس که

شاگرد ها میروند نگاه کنید بشاگرد هایی که میروند و

می آیند از وضع لباسشان و کفششان و کلاهشان تصدیق

خواهید کرد که اکثریت با اشخاص بی بضاعت است

(نمایندگان - صحیح است) ولی البته اشخاصی هم

هستند که دارای بضاعت هستند و میروند بمدارس بجائی

حالا باید جلوی آنها را گرفت ؟ تصور میکنم این که

شما ملاحظه میفرمائید اشخاصی را که آقا توصیه و

راهنمایی فرموده اند و نتوانسته اند پذیرند این برای این

بوده است که جانداشته اند و بواسطه کمی جا در مدارس

و کمی مدارس بوده است با اینکه روز بروز هم وزارت

معارف سعی میکنند که بیشتر مدرسه تهیه کنند و شاگرد

پذیرند آنوقت آقا میفرمایند که میگویند چون بی بضاعت

هستی ما نمی پذیریم و يك اشخاصی را رد میکنند برای

اینکه بی بضاعتند . خیر اشخاصی را که بی بضاعت هستند

می پذیرند ولی از طرف دیگر عده مدارس بطوری که

لازم است در این ملک از برای تمام افرادی که باید

اجباری تحصیل کنند کافی نیست و وزارت معارف هم

سعی کرده است نسبت بسال قبل هم مدارس را بیشتر

کرده و جدبتم هم میکند که شاگرد بیشتر بپذیرد . بنده

خودم يك تجربه دارم بنده از نقطه نظر احتیاج اداره

ثبت اسناد مجبور شدم که يك کلاس برای کارهای اداره

ثبت تأسیس کنم اعلان هم میکنم که هر کس میخواهد

بباید در فلان تاریخ حاضر شود و امتحان ورودی بدهد

اولا يك عده هستند بعد از اینکه اعلان امتحان داده

شد و مدتی هم ازش گذشت حاضر برای امتحان

نشده اند می آیند میگویند ما ملتفت نشدیم و شما که همیشه

مشوق و طرفدار جوانان تحصیل کرده هستید ما را قبول کنید

بنده عرض میکنم آقا همه اینها صحیح و درست آخر ما

هم اعلانی کرده بودیم و شما چرا سر وقت نیامدید . با

همه احتیاجی که بنده دارم باین که هر قدر بشود محصل

قبول کنم و با این همه که سعی میکنم هر چه بشود عده

زیادی را بتوانیم قبول کنیم باوجود این آن محلی که

ما داریم کوچک است و دوویست نفر آدم ممکن نیست در

آن کلاس بتوانند درس بخوانند و بنده متأسف میشوم از

اینکه نمیتوانم آن عده را قبول کنم و رد میکنم و بيك

عده از اشخاص داوطلب هم که میخواهند درس بخوانند

و عده میدهم و میگویم آقا چهار ماه بعد بیایند درس

بخوانید خوب این را میشود تعمیر کرد باینکه بنده يك سوء نیتی دارم که اشخاص را رد میکنم خیر برای این است که جا ندارم محل ندارم باید این چیزها را در نظر گرفت آنوقت اگر اتفاقاً يك آقا زاده بنظر آقا رسید که با اتوموبیل دم يك مدرسه پیدا شده و وارد مدرسه شده این را يك اصل کلی قرار ندهند که تمام مدارس ابتدائی و متوسطه ما پر است از بچه های اتوموبیل سوار ها که آنها هم بالاخره در دنیا گناهی نکرده اند .

عراقی - آن را هم ندیده اند خیال کرده اند .

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - عرض کنم این لایحه يك شوری که به مجلس آمد اولاً این طوری که تنظیم شده نبود چون قسمت تكك خرج محصلین بی بضاعت ابدأ در اینجا نبود فقط موادی که تنظیم شده بود راجع بشاگردانی بود که در دارالمعلمین عالی وزارت معارف میتواند قبول بکند يك تربیتی بشود که تشویق بشوند و وارد شوند و این لایحه درش دست برده شده است و قسمت محصلین بی بضاعت وارد شده است و آن باید درش شور بشود و اینطوری که آقای وزیر عدلیه فرمودند اینطور نیست که حقیقه اطفال بی بضاعت را قبول میکنند و تكك خرج بآنها میدهند خیر اینطور نیست هرکس وسائل دارد و سائطش زیادتر است ممکن است حالا بضاعتش هم کمتر باشد قبول میکنند و کسانی که بی بضاعت حقیقی هستند چون سائط و وسائل ندارند قبول نمیکند . به بخشید بنده جسارت میکنم (خطاب به آقای وزیر عدلیه) ولی حضرتعالی هم اگر تحقیق بفرمائید تصدیق خواهید فرمود که اینطور است و قبول بفرمائید و این لایحه را هم تصور میکنم با این عجله ما بگذرانیم ضرورتی داشته باشد . رتبه چهار قائل شدید برای شاگرد هائی که وارد میشوند به دارالمعلمین عالی این معنائش این است که بعد از این شاگرد بفرنگ نفرستید برای اینکه در آن لایحه نان داربند که صدی سی و پنج محصلین فرنگ

که بقول آقای وزیر مختار ما که آقای دشتی هم تشریف داشتند شاگرد اول شده است بین تمام شاگرد های خارجی بالاضام خود باژیکی ها و از اطراف هم این دلیل بر این نیست که هرکس در اروپا می رود بکمدانی در آنجا میباشد دروس را يك وسائل شیمیائی تهیه میکنند و بآنها در مدت خیلی کمی یاد میدهند و دارای آن علوم میشوند و مراجعت مینمایند و حقیقه يك مدارج و علوم خیلی عالی را تحصیل کرده باشند چیزی که هست این شاگرد ها همیشه از زمان طفولیت و بچگی در دعاغشان

موضوع رفتن به اروپا و مسافرت بانجا و بدین زرقیات و وضع زندگانی آنجا ها را تشویق میکنند که بروند و بطوری که عرض کردم اگر چنانچه بخواهند آنها را محروم نمایند از رفتن با اروپا این يك تبعیض میشود نسبت بانها و تبعیض هم که نباید قائل شویم بنا بر این میبایستی وزارت معارف يك راه حلی پیدا کند که بتواند بکده معلمینی بسهولت تهیه کنند برای مدارس متوسطه و عالی و ابتدائی فرضاً که همشان هم بخواهند بروند با اروپا

دشتی - شما در لایحه میگوئید بدون سابقه بروند با اروپا

مخبر - اجازه بفرمائید . لایحه میگوید کسانی که بخواهند از قانون سابق استفاده کنند و با اروپا بروند کلزونی - همه میروند .

مخبر - خیر نخواهند رفت دلیل هم دارم برای اینکه وزارت معارف قائل بر این است در صورتیکه اینها از دارالمعلمین بیابند بیرون یا اینکه وزارت معارف احتیاج

مربم معلم دارد البته اینها صبر نمیکنند که دو سال بروند با اروپا و بعد مراجعت کنند و البته يك استخدام معلمی که الان پیش با افتاده است ترجیح میدهند رفتن فرنگ

کلزونی - عشق مفرد بچگی او را بفرنگ میکشاند . مخبر - البته همه که اینطور نیستند در دارالمعلمین البته اشخاصی میروند که حقیقه بتوانند بعد ها معلمی کنند و از حیث اخلاق و علم دارای صفات لازمه معلمی باشند اگر چنانچه رتبه که برای آنها قائل می شویم مطابق باشد با رتبه فرانکستان و لیسانس های مدارس اروپا البته بنده هم تصدیق میکنم همه شان قبول میکنند و نمی آیند وارد دارالمعلمین ابراب بشوند و لیسانس آنجا را ترجیح میدهند ولی وقتی که يك رتبه برای آنها قائل می شویم که ما فوق باشد دلیلی ندارد که این رجحان را صرف نظر کنند و بروند با اروپا .

(۱۰ - دستور و موقع جلسه بعد - ختم جلسه)

رئیس - دوازده نفر دیگر از آقایان در کلیات اجازه خواسته اند و بالاخره لایحه هم هفت ماده است از طرفی هم آقایان خطیبی و اسدی و روحی و بروجردی و جماعت دیگری پیشنهاد ختم جلسه کرده اند . اگر موافقت کنند جلسه را ختم کنیم (جمعی از نمایندگان صحیح است) جلسه آنبه روز یکشنبه ۱۴ مهر ماه دستور انتخاب هیئت رئیسه .

(مجلس یک ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر